

DE CURAÇAOSCHE COURANT.

Deel XXIII. ZATURDAG den 3den OCTOBER 1835. N 40.

NEDERLANDEN.

Amsterdam, July 8.—Gisteren is in de gewone byeenkomst der Algemeene Provinciale Staten van Holland, dit jaar te *Haarlem* gehouden, het verslag uitgebragt der gedeputeerde Staten van Holland, Zuidelyk en Noordelyk gedeelte. Dit stuk is te uitvoerig om het hetzelve in zyn geheel over te nemen; wy laten daarvan hier een beknopt overzigt volgen.

De dyken en belangryke waterstaats-werken zyn in dit jaar voor de woede des waters gespaard gebleven.—Onder de weinige uitzonderingen, welke deze verklaring lydt, is alleen aanmerkelyk de schade, welke de zeewering van den Hondsbossche en duinen tot Petten had ondergaan, zoo dat men, zoo daar als naar de zyde van Calantsoog, eene doorbraak vreesde.

Wat den *Landbouw* betreft was de uitkomst niet overal even gelukkig, doch kan dezelve over het algemeen niet als mislukt worden beschouwd.—Vele paarden werden er aangefokt. Het hoornvee en de schapen bleven in gezonden staat.—Daarentegen werden de varkens op verschillende plaatsen door de gewone ziekte aangetast.—In de jongste weken waren de berigten omtrent de gezondheid van de paarden niet overal even [illegible]

[illegible] gunstige uitkomsten aan de vereeniging verschuldigd. Ook de te Amsterdam opgerigte redery, onder directie van den Heer P. J. Wysman, heeft thans reeds de verwachting overtroffen en levert nog gunstigere uitzigten op.

Handel en *Scheepvaart* hebben dit jaar in levendigheid en omvang in beide de deelen van dit gewest toegenomen. Het openbaar krediet heeft zich by uitnemendheid staande gehouden en slechts zeer enkele en dan nog onbeduidende bankbreuken hebben er plaats gehad.—Meer dan 120 ryke ladingen, byna uitsluitend onder nationale vlag, kwamen uit de O. I. Bezittingen in onze groote handelsteden, Amsterdam en Rotterdam, aan; ongeveer 70 uit Suriname. Ondanks deze aanzienlyke aanvoeren uit onze eigene kolonien, waren die van Noord-en Zuid Amerika, vooral uit de havens van Brazilie, meer bepaaldelyk voor Amsterdam, toenemend.—Ook de betrekkingen met de Middellandsche zee en Portugal ondervonden aldaar meerdere levendigheid. De aanvoeren van Fransche wynen waren zeer belangryk: Uit Bordeaux alléén werden 140 ladingen in de beide genoemde koopsteden aangebragt. Niet minder aanzienlyk waren de aanvoeren van de voornaamste handels-artikelen, als daar zyn: de Koffy, Suiker, Katoen, Huiden, Ryst, Speceryen, en wat dies meer zy. De ten aanzien der O. I. Bezittingen genomene maatregelen hebben, wel is waar, de partikuliere handelsondernemingen van en naar Java moeijelyk gemaakt, zoo dat onze handelaars dezelve meer en meer aan de Nederlandsche Handel-Maatschappy overlaten, doch van den anderen kant hebben de groote aanvoeren en de belangryke veilingen dier Maatschappy beduidende inkoops-kommissiën, ter verzending niet alleen naar Duitschland, maar ook naar de Oost- en Middellandsche-zeeën en elders doen ontstaan. Te Amsterdam werden in 1834 over den Ryn verscheept nagenoeg 700,000 centenaars stukgoederen, zynde 160,000 meer dan in 1833.—Intusschen zyn, ten gevolge der zich al meer en meer uitbreidende concurrentie, de winsten slechts gering, terwyl van eenen anderen kant de handel buitenslands bedreigd wordt, eensdeels door het groote Duitsch tolverbond, en anderdeels door het aanleggen van eenen spoorweg tusschen Antwerpen en Keulen. De ondervinding zal echter eerst moeten leeren of deze nieuwe en versnelde wyze van gemeenschap den voorrang boven onze Rynvaart verdient, en mogt zulks het geval zyn, dan zal gewis ook Noord-Nederland in het daarstellen van die middelen niet achterlyk blyven —Het Amsterdamsche Entrepôt-Dok voldoet by voortduring aan deszelfs stichting en verkeert in eenen zeer bloeijenden toestand. Door de ongenoegzame ruimte tot berging van al de aangeboden goederen heeft de Directie ernstig aan de uitbreiding dier instellingen doen denken, alsmede om dezelve te dier gelegenheid toegankelyk te maken voor groote zeeschepen, en eindelyk om ook voor de Rynschepen de gelegenheid daar te stellen, aldaar te laden en te lossen.—Het Noord-Hollandsche Kanaal en dat door het land van Voorne blyven in eene ruime mate aan derzelver doel beantwoorden.—De kleine doorvaart der Willemsluis, aan de zyde van het Y, zal worden droog gemaakt, ten einde een bestek op te maken voor de noodige herstellingen. Aan de groote doorvaart dezer sluis zyn by onderzoek geene verontrustende gebreken bevonden.—De betonning, bebakening en verlichting der zeegaten en stranden zyn met den eersten dezer maand algemeen tot het bestuur der marine overgegaan. Eene doelmatige verbetering en herziening is intusschen, zoo in de reglementen inrigtingen voor het loodswezen als in de dienst der strandvonderyen, in het belang van handel en scheepvaart, wenschelyk.—Ten opzigte van den uitvoerhandel, was die van Boter en Kaas vry levendig, vooral naar Oost-Indien. De uitvoer van Meekrap naar Noord-Amerika en Rusland was toenemend. Het Vlas was, door de schaarste in Rusland, tot goede pryzen in Engeland afgezet. Het lynzaad was voortreffelyk uitgevallen, en werd voor de zaai ter verzending duur betaald. De uitvoerhandel in Silezische Linnens had eene aanzien[illegible]

[illegible] dan tot binnenlandsch verbruik gevonden. De verwachting, welke men had, dat het gebrek aan granen in sommige deelen van het Russische Ryk verhooging van pryzen en handel in dit artikel zoude te weeg brengen, heeft zich niet verwezenlykt. De kwyning des graanhandels, gevoegd by de omstandigheid, dat de uitvoer uit de kleine Oost, Denemarken en de voorhavens der Oostzee grootendeels met aldaar te huis behoorende schepen plaats heeft, was de oorzaak, dat een aantal der vroeger in den overvoer van granen gebezigde kofschepen, geene genoegzame bevrachting hadden gevonden.— Voor het overige deelde de nationale scheepvaart in eene goede verhouding in de levendigheid des handels. De behoefte van geschikte bodems voor de vaart op de O. I. Bezittingen doet zich al meer en meer gevoelen. Te Schiedam heeft zich dan ook eene aanzienlyke scheepsredery gevestigd, terwyl te Amsterdam op dit oogenblik een twaalftal bodems van verschillende groote op stapel staat. Er is door Nederlandsche scheepen eene geregelde vaart tusschen Amsterdam en Rio de Janeiro onderhouden. Ook heeft men met genoegen opgemerkt dat in onze betrekkingen met Noord-Amerika de Nederlandsche vlag een meer toenemend aandeel heeft verkregen. De vaart onder nationale vlag op de Middellandsche zee, was daarentegen min gunstig.

Ten aanzien der fabrykmatige *nyverheid* dient in de eerste plaats vermeld te worden, dat de fabryk der stoom- en andere werktuigen der Heeren van Vlissingen en Dudok van Heel te Amsterdam blyft bloeijen en zelfs eene aanzienlyke uitbreiding heeft erlangd.—In de hoofdstad zyn voorts ook nog twee stoom-Suikerraffinaderyen op eene groote schaal daargesteld en in werking gebragt.—De Koren Wynbranderyen hebben te Schiedam en Delft niet, doch in Weesp daarentegen wel gunstig gewerkt.—De Olieslageryen aan de Zaan gevoelen het gemis van uitvoer naar Duitschland.—De houtzaagmolens bloeiden door den vermeerderden scheepsbouw.—De Pypen fabryken haalden een redelyk vertier, doch geenszins die van den Tabak, uit hoofde der hooge regten in de Duitsche tolvereeniging.—Fabryk van veerkrachtige Gom van den Heer van Genus te Haarlem, die van rytuigen van de Wed. Happé en Visser, en die van Spaansch groen, beide te Amsterdam, blyven zich gunstig onderscheiden.—Naar het voorbeeld der fabryk te Haarlem, waar door stoomkracht de ruwe katoen tot garens gesponnen en vervolgens tot lynwaad geweven wordt, waar dat lynwaad gebleekt, geverwd, gedrukt, geperst en opgemaakt wordt, hoofdzakelyk om te voorzien in de uitgestrekte behoeften onzer Kolonien, is thans ook te Leyden eene zoodanige fabryk in aanbouw.—Te Amsterdam wordt thans eene tulle fabryk opgerigt, waarvan de getouwen en verdere werktuigen vroeger gediend hebben in de vroeger met roem bekende fabriek der Heeren Ensor en Powell te Gent.—De te Rotterdam [illegible] Stoomboot-Maatschappy geeft aanhoudend aan vele handen arbeid en voedt de belangstelling in de etablissementen te Fyenoord.

Aangaande het beheer der *geldmiddelen* was de uitkomst in de opbrengst gunstig en overtrof zelfs hier en daar de verwachting; en hoewel eene enkele wettelyke bepaling aanleiding gegeven hebbe tot onwilligheid, hoewel in de afgeloopene week hoogst laakbare en strafwaardige buitensporigheden in de hoofdstad het hart van alle weldenkenden met bedroeving en verontwaardiging hebben vervuld, is zulks gelukkiglyk slechts als eene uitzondering op de ondergeschiktheid, welke de bewoners van dit gewest, op het spoor hunner voorvaderen, altyd voor de wet hebben aan den dag gelegd.—De Administrateurs van 's Ryks schatkist gaan ordelyk voort met het indienen hunner rekeningen en verantwoordingen, doch de geldelyke staat der meeste steden en gemeenten ten platten lande is niet gunstig.

De gunstige staat van het *onderwys* neemt voortdurend toe. De Leidsche Hoogeschool heeft thans 760 studenten en onder dezen den Erfprins van Oranje.—Het getal der kweekelingen aan het Athenæum te Amsterdam bedraagt thans 160. Met de verbetering der schoolhuizen en vertrekken wordt steeds voortgegaan.

De getuigenissen omtrent al hetgeen de *kunsten en wetenschappen* betreft, zyn wederom gunstig. De jongste tentoonstelling van kunstvoortbrengselen te Amsterdam, de openbare examina der muzykscholen te Amsterdam en 's Hage, de Leydsche School ter bevordering [illegible], het Amsterdamsche blinden-instituut, de Hollandsche Schouwburg in de hoofdstad, enz. verdienen algemeen loffelyke melding.

De *Geneeskundige dienst* wordt met yver voortgezet. Edoch heeft de kinderziekte in sommige deelen van dit gewest vry hevig gewoed, en zyn door de *febris-scarlatina*, die zich in de hoofdstad epidemisch vertoonde, nagenoeg 500 lyders ten grave gesleept.—Het getal der geborenen en overledenen in de provincien is in 1834 geweest als volgt:

Geborenen	In het Zuidelyk gedeelte	18,847,
	„ „ Noordelyk „	14,932.
Overledenen	In het Zuidelyk gedeelte	15,335.
	„ „ Noordelyk „	15,929.

en dat der bevolking op 1 January dezes jaars.

In het Zuidelyk gedeelte	489,681.
en " „ Noordelyk „	407,798.

Van de betrekking der plaatselyke besturen met de permanente commissie der Maatschappy van Weldadigheid, van de bestaande instellingen van moederlyke liefdadigheid,— fabrykmatige armen-inrigtingen.—Spys-uitdeelingen en andere dergelyke genootschappen of vereenigingen, laat zich bestendig veel goeds zeggen.

Hoe aanzienlyk ook kosten mogen zyn, om het Paleis van Justitie te Amsterdam, voor de vestiging van de Regthanken aldaar, eerlang in eenen staat te brengen, overeenkomstig de waardigheid aan het regterlyk gezag verschuldigd, en welke ook de behoeften mogen zyn, om de Regtbank te Alkmaar, op gelyke wyze in het bezit te stellen van een verbeterd, meer voegzaam gebouw,—hebben Gedeputeerde Staten van Holland, Noordelyk gedeelte, des echter, vermeend, de zaak, zoo veel mogelyk, te moeten helpen bevorderen.

Met den meesten lof wordt allerwege in Holland, wat ook de tyd moge hebben gebaard, aan de Nationale Milicie voldaan. Regt en menschelykheid in tegenstelling van hetgeen niet zelden onder vreemde wetgeving plaats vond, blyven de getrouwe gezellinnen van hen, die met de toepassing der wet zyn belast.

Na eindelyk ten slotte nog een weemoedig aandenken gewyd te hebben aan de groote mannen, welke het gewest in het laatstverloopen dienstjaar heeft verloren, eindigt het verslag met de volgende woorden:

"En wanneer wy dan zamentrekken al hetgeen wy vermeenden, U. E. G. A., by de opening van derzelver vergadering te kunnen en moeten zeggen, dan zullen Zy de overtuiging hebben verkregen, dat, zoo wy Hare aandacht op het goede hebben gevestigd, wy het min gunstige niet hebben verheeld; maar ook zullen Zy uit dit een en ander, als slotsom, het gevolg trekken, dan vele zegeningen ons zyn bygebleven; dat vele takken van handel en nyverheid uitbreiding erlangd en gebloeid hebben; dat verordeningen en verbeteringen, die op erkentelykheid aanspraak maken, zyn daargesteld—en zoo mogen wy, op het tegenwoordige met vertrouwen en op het toekomende met blyde hoop starende, de belangen van dit gewest, van U. E. G. A. en van ons allen eerbiedig opdragen aan Hem, die altyd de God onzer Vaderen was!"

Amsterdam, Juny 3.—Heden heeft de president der Nederlandsche Handelmaatschappy, de heer H. C. van der Houven, de gewone jaarlyksche vergadering geopend, met eene aanspraak, welker inhoud op nieuw getuigt van den voorspoed dezer belangryke inrigting. Na de uitbetaling van 4½ pc. van het tegenwoordige kapitaal van 23 millioenen, heeft de rekening van 1834 een voordeelig slot opgeleverd van ƒ1,056,571, het welk aan den koninklyken garant in mindering van vroegere opofferingen heeft kunnen worden uitgereikt.

De koffy-en suikerveilingen hebben aan de verwachting beantwoord. De Java-indigo blyft in het gebruik voldoen. De Java-tabak getuigt van vordering in de wyze van behandeling. Aan de zyde-teelt wordt met zorg de hand gehouden, en de kleine hoeveelheden thee, cochenille en kaneel bewyzen, wat men in vervolg van tyd van den vruchtbaren grond van Java mag verwachten.

De koffy-pluk is in de Preanger-regentschappen zeer toegenomen, en heeft in 1834 meer bedragen dan immer te voren gedurende de werking van het Preanger contract.—Het kontrakt wegens de levering van de opium is voor 1835 en 1836 vernieuwd. Het doel der maatschappy met de oprigting der Javasche bank bereikt zynde, heeft zy een goed deel van hare 500 aandeelen tot de voordeelige koers van 150 pc. en daarboven kunnen afzetten.—De loop van het artikel der thee doet de maatschappy volharden by het besluit om aftewachten, welke uitwerking de vrye chinesche handel in Engeland op dit verkeer zal uitoefenen.—Het ongunstig uitvallen der vroegere uitzendingen naar Zuid-Amerika en de West-Indien is dermate verminderd, dat, al kwam er niets verder van te regt, de schade onbeduidend zoude wezen.

De vermeerdering van de Oost-Indische voortbrengselen heeft meerdere scheepsruimte gevorderd. Het aantal der bevrachte schepen is in 1834 tot 86 geklommen, metende 21,385 lasten, en al die bodems zyn in dat jaar uitgezeild. Niet minder dan 4 millioenen zyn aan vrachtpenningen betaald, en het thans loopende jaar zal nog een veel grooter bedrag vereischen. Geene byzondere rampen hebben de koopvaardy-vloot getroffen en de verzekerings-premien hebben ƒ514,000 bedragen.

De uitzendingen hebben 2 millioenen aan factuur-bedrag beloopen, behalve 1½ millioen aan zilveren en koperen specie. De verzendingen zyn voor eene aanmerkelyke uitbreiding vatbaar, om den uitvoer-handel op Java met den invoer-handel in verband te brengen.—De maatschappy wendt het hare aan ter verdere vestiging en uitbreiding van een nationaal fabriekwezen. De weefschool te Goor beantwoordt aan hare bestemming. De katoen-wevery, met de vliegspoel, is thans in Overyssel en Gelderland zoo algemeen, dat nog de- ... heden dermate zyn uitgebreid, dat de directie heeft gemeend de aanbiedingen eenigzins te moeten beperken, ten einde de fabricatie niet te doen overdryven.—De heer *Th. Wilson*, te Haarlem, arbeidt voort, met onvermoeiden yver en met het gelukkigste gevolg. De ruwe calicots, niet in zyne stoomwevery vervaardigd, en hem door de directie toegezonden, worden gebleekt en opgemaakt op eene wyze, die niets te wenschen over laat. De eerste uitzendingen van dit voordeelige fabrikaat, zoo wel als van andere in zyne fabriek vervaardigde lywaden, zyn in Indie gunstig ontvangen.

De weefgoederen van den heer *de Maere* te Enschedé zyn voldoende bevonden. De weeffabriek van de heeren *Prince en Co.* te Beverwyk heeft zich eenigermate uitgebreid, en niet minder de katoendrukkery van den heer *Plemp van Duiveland* te Rotterdam. De met kracht en snelheid opgerigte fabriek van den heer *Poelman* te Haarlem dient voornamelyk tot de Adrianopel-rood katoen-verwery, en vervult de bestaande behoefte aan dezen tak van nyverheid.

In 1834 is voor ƒ600,000 aan manufacturen uitgezonden, en men mag aannemen, dat de genoemde fabrieken aan de behoefte zullen kunnen voldoen, al mogt dezelve het te voren uit Belgie getrokkene bedrag te boven gaan; doch deze overtuiging bestaat nog niet ten aanzien der fabrikaten, welke den grondslag der katoen-fabrieken uitmaken: te weten de katoen-spinneryen. Die van de heeren *... & Co.* te Almelo begint aan de verwachting te beantwoorden, doch de naamlooze maatschappy te Enschedé heeft nog generlei vruchten voortgebragt, en men kan nog niet berekenen, wanneer zy hare werkzaamheden zal kunnen beginnen. Anders is het gelegen met de uitgebreide inrigting van de heeren *Poelman fils & Fervacle* te Haarlem, die reeds sedert een paar maanden garens van voldoende hoedanigheid heeft geleverd, en voor een gedeelte aan de bestaande behoefte zal kunnen voldoen. Intusschen zouden in het vak der spinnery nog aanzienlyke kapitalen met vrucht kunnen worden aangewend.

De heer voorzitter heeft met lof gewaagd van de stoom-spinnery van Angora-wol van de heeren *Clos en Leembrugge* te Leyden, van de tulle-fabriek van den heer *Warnsinck* te Amsterdam, welke eene aanzienlyke uitbreiding erlangt, van de grofspinnery des heeren ... *Poll* te Nymegen, en van de katoen-drukkery voor binnelandsch gebruik van den heer *Bruinsma* te Leeuwarden.—Wyders heeft hy verklaard met genoegen te kunnen berigten, dat de scheepsreeders den moed hebben gehad, om niet minder dan veertien bodems op stapel te zetten, zoo dat ... vereischt is, dat de Oost-Indische koopvaardy-vloot in de vereischte evenredigheid zal kunnen worden gebragt of gebragt met de reeds aanwezige of nog verder te verwachten behoefte aan scheeps-ruimte.

Het aangevoerde is als bewys voorgedragen van de noodzakelykheid van het onlangs genomene besluit, om het kapitaal der maatschappy met nog tien millioenen te vermeerderen, ten einde haar in staat te stellen, om steeds voordeel te kunnen trekken van de toenemende cultuur op Java, op welk voordeel Nederland, by voorkeur, de regtmatigste aanspraak mag maken, en om het ingeslagen voetspoor ter bevordering der algemeene welvaart te vervolgen.

KOLONIALE SECRETARY.

Curaçao den 2 October 1835.

NAMENS den HoogEd. Gestrengen Heer Gezaghebber dezer kolonie, wordt by deze bekend gemaakt, dat de zetting van het brood voor de volgende week eindigende den 10 dezer als volgt is bepaald: het brood van vyftienCents moet 16 Oncen wegen, en van mindere pryzen naar evenredigheid; zullende het zoogenaamde fransche brood van den voormelden prys, een once minder wegen; op poene als by de Publicatie van den 16den Maart 1824 is vastgesteld.

De Koloniale Secretaris,
I. J. RAMMELMAN ELSEVIER Jr.

Geregtelijke Policie.

DE Procureur des Konings *ad-interim* maakt hierby aan het Geëerde Publiek bekend dat hy van den Heer Koloniale Ontvanger alhier ter geregtelyke invordering heeft ontvangen de lysten van alle de genen welke tot nog toe in gebreke zyn gebleven de belastingen op Eigendommen en Bezittingen en op het Personeel en Mobilair over de twee eerste termynen en de Contributie tot instandhouding der Schuttery over dit loopende jaar aantezuiveren, en dat hy binnen den tyd van acht dagen na dato dezes een aanvang zal maken met de by de wet voorgeschrevene geregtelyke stappen.

De Procureur des Konings ad-int. voormeld,
C. C. ROMER.
Curaçao den 30 September 1835.

DE ondergeteekende geeft hiermede kennis dat hy, blykens Procuratie in dato 20 Mei 1835, te Amsterdam gepasseerd, aangesteld is, als mede Gemagtigde van de Heeren GABRIEL DACOSTA GOMEZ DE LA PENHA & D. H. H. DE CASTRO qq. te Amsterdam.

B. J. WEYMAR.
Curaçao den 24 September 1835.

... jl. Mevrouw de Echtgenoote van den Heer G. J. HOYER Cz., van een dochtertje.

. OVERLEDEN op den 25sten jl. in den ouderdom van 77 Jaren, de Heer J. C. SCHULER, oud Stads Chirurgyn in deze kolonie.

CURACAO.

Vaartuigen in en uitgeklaard sedert onze laatste.

INGEKLAARD—SEPTEMBER.

26. golet Maria Cathalina, Sierra,		Rio de la Hacha
—— Angelina, Chaves,		Coro
—— Comeet, Jansen,		dito
28. —— Venezolano, Arostegui,		Cumarebo
bark Emeline, Winkfeld,		St. Thomas
29. golet Deligencia, Mendez,		Rio de la Hacha
30. bark Nueva Margaritha, Brunow,		Coro
OCTOBER.		
1. boot Dejalo, Boom,		Puerto Cabello
brik Franklin, Churchill,		Barbados
2. golet Abeona, Beschop,		Puerto Cabello
boot Especulador, Cumare,		Cumare
golet Amable Maria, Brete,		Aruba

UITGEKLAARD—SEPTEMBER.

26. golet Helena, Everts,
28. bark Anna Ysabel, Quevedo,
golet Mercuur, Haeck,
29. —— Grand Maria, Ernst,
—— Ursulita, Mas,
—— Eensgezindheid, van Gricken,
—— Aruba Pakket, Selstrum,
—— Angelina, Chaves,
—— Aurora, Pierette,
30. —— Comeet, Jansen,
—— Topic, Smith,

OCTOBER.

2. brik Harvest, Carrier,
bark Emeline, Winkfeld,
brik William, Brown,
boot Especulador, Cumare,

SCHYNGESTALTEN DER MAAN.
OCTOBER 1835.

V. M. Dingsdag den 6 ten 0 u. 25 m. 'snamiddags.
L. K. Woensdag den 14 ten 5 u. 17 m. 'savonds.
N. M. Woensdag den 21 ten 7 u. 41 m. 'savonds.
E. K. Woensdag den 28 ten 11 u. 10 m. 'smorgens.

Deze week hebben wy onze kolonnen gevuld met eenige uittreksels uit Surinaamsche en Haarlemsche Couranten.

Het nieuws van de overkust levert deze week niet veel op. Eergisteren avond is een vaartuig van Puerto Cabello met emigranten aangekomen. In Puerto Cabello was men steeds druk bezig met vechten. Er was aldaar een vaartuig van Cumana met 30 man soldaten voor de reformisten aangekomen, en de zeemagt van deze party, bestaande uit 4 schoeners, 4 flecheras en 4 faluches was uitgezeild, zoo men zegt, met bestemming naar La Guayra. Uit dit berigt laat zich aanzien dat de reformisten in Puerto Cabello veel hoop hebben op eene goede uitkomst van hunne zaak, zoo dat zy niet alleen verdedigend, maar ook aanvallender wys willen handelen.

Aan den anderen kant wil men weten dat de reformisten in het oostelyk gedeelte van Venezuela niet zoo vol hoop zyn, want Generaal Mariño, het opperhoofd der hervorming, was besluiteloos en leed een zwervend leven in Barcelona. Generaal Gomez was van Carupano in optogt tegen de stad Cumana en Generaal Paez trok op tegen Barcelona. Het is zeker dat Generaal Paez omtrent 14 dagen geleden, met troepen van Maracay naar het oosten opgetogen was.

De Britsche korvet was naar La Guayra gezeild.

De Noord Amerikaansche brik FRANKLIN, ... reeds lang alhier verwacht werd, kwam eergisteren binnen deze haven, van Barbados aan. De kapitein verhaalt dat de orkaan van den 3 September jl. verschrikkelyk aldaar gewoed heeft. Een aantal schepen waren vergaan en in een gedeelte der stad de meeste huizen omver gewaaid. Over het algemeen hadden er de plantagien en de behuizing op dat eiland vele schade geleden.

Wy hebben getracht eenig berigt intewinnen omtrent Z. M. Brik ECHO, doch niemand wist iets er van te zeggen; waarschynelyk zal de Echo reeds zyne reize naar Suriname vervolgd hebben; want op Barbados was een vaartuig van Antigua aangekomen, doch had geen tyding van eenig oorlogs vaartuig aangebragt.

UITTREKSELS UIT SURINAAMSCHE COURANTEN.

Amsterdam, July 15.—In een' aan den *Messager de Gand* gerigten brief vinden wy eenige byzonderheden, Prins Talleyrand betreffende, welke wy als belangwekkend genoeg beschouwen om dezelve hier overtenemen. Na gemeld te hebben dat de Graaf van Dietz (welke naam toen door onzen tegenwoordigen Koning werd gedragen), tydens de Fransche overheersching, van zyn va- ... om op de betaling der hem, door Frankryk verschuldigden, gelden aan te dringen, vervolgt gemeld artikel aldus:

Zyn gansche fortuin bestond in het regt om eene schadeloosstelling te vorderen voor den verkoop der roerende goederen, de voormalige eigendom zyner vaderen, waarvan zich Frankryk de opbrengst aangematigd had. Te dezer gelegenheid ontving Napoleon den Prins van Oranje met welwillendheid en stond hem eene zeer goede schadeloosstelling toe; hy belastte den toenmaligen eersten Minister, Talleyrand, met de uitvoering van zynen wil, welke Minister voorbedachtelyk de zaak op de breede baan schoof, en den Graaf van Dietz zoo veel moeijelykheden in den weg wierp, dat deze de noodzakelykheid inzende voor oogen te zien, de opbrengst van de laatste bezittingen zyner voorvaderen met dezen Minister te moeten deelen.—Hy ging zich hierover beklagen by den Minister-Secretaris van Staat, die er met Napoleon over sprak, welke laatste, verontweardigd over het gedrag van Talleyrand, eenen Auditeur-Militair beval onmiddelyk naar 'sGravenhage te vertrekken, ten einde van de Fransche ambassade alle tot deze zaak betrekking hebbende papieren tot hem te brengen. By den terugkeer van dezen, deed de Minister-Secretaris van Staat een rapport aan Napoleon, waarin het gedrag van Talleyrand werd bloot gelegd. Deze, hierop door den Keizer gelast, zich by hem te vervoegen, werd daar hevig door hem berispt, zoo zelfs dat de Keizer Talleyrand toevoegde: "Mynheer Talleyrand, ik moest u doen ophangen." Zeer beschaamd ... meende dat hy geheel in ongenade vervallen was, daar de daadzaken gebleken waren. Dit is een van de eerste feiten van dien beroemden man, wiens bekwaamheid zoo zeer geschitterd heeft ter gelegenheid van het reeds van Duitschland. Van dien oogenblik af aan heeft Talleyrand eenen onbevredigden haat gedragen aan het Huis van Oranje, hetgeen hem ook heeft gedreven om Londen de noodzakelykheid eener interventie in Belgie, waarvan die vorst te voren niet wilde hooren spreken, voor oogen te houden.

(*Partic. Corresp.*) *Frankfort, July* 11.—De verfoeijelyke tooneelen te Amsterdam, door een handvol gespuis bedreven, zyn ook hier op derzelver waarde geschat. Men vraagt echter of de politieke propaganda, die nog altyd haren zetel in Parys heeft gevestigd, hierby niet zydelings betrokken was. Zooveel ten minste staat vast, dat de revolutionaire vereenigingen wederom druk in de weer zyn en zelfs te New-York heeft zich een politiek komiteit gevormd, met het doel, om tot de revolutionering van Duitschland behulpzaam te wezen. De autoriteiten van alle landen hebben dus reden om op derzelver hoede te zyn. Hier worden by voortduring arrestatien bewerkstelligd.

Haarlem, July 11.—Men leest in een der belgische bladen, dat de Koningin-regentes van Spanje een zeer vleyenden brief aan den generaal *Daine* heeft geschreven, ten einde denzelven haren dank te betuigen voor de aangebodene diensten, en haar leedwezen, dat zy door staatkundige omstandigheden, onafhankelyk van haren wil, genoodzaakt is geweest, om zyne hulp en die van de beraamde expeditie, ter vestiging van de onafhankelykheid van Belgie, aftewyzen.

July, 13.—De brief, waarby de generaal *Daine,* van wege de Koningin van Spanje, voor zyn aanbod tot het werven van troepen is bedankt, is gerigt geworden aan deszelfs zaak gelastigde *J. Palmaert,* zich noemende *kollonel honorair in* belgische dienst; dezelve is gedagteekend den 24sten Juny, en houdt in: "dat H. M. zich by de quadruple alliantie hebbende verbonden, ter zake van de regeling der hulptroepen, welke zy noodig zoude rekenen tot het dempen van den opstand, zy het, *voor als nog,* ongeraden oordeelt zich, by byzondere overeenkomsten, deswegens te verbinden;—te meer, daar Spanje de meeste omzigtigheid in acht moet nemen op het stuk *der openbare uitgaven;*—dat zy intusschen gaarne *te gelegener tyd* gebruik wil maken van de dienst des generaals, zoo ter zake van de achting, die hy in zyn geboorteland geniet, als van zynen yver, ten gunste der regtvaardige zaak van Koningin *Isabella.*"

Breda, July 14.—Met de jongste hier te lande ontvangene berigten uit Java, tot den 14 Maart loopende, heeft men de tyding bekomen van de behouden aankomst op de reede van Batavia, op den 22 February, na eene voorspoedige reis van 102 dagen, van Z. Exc. den luitenant generaal DE EERENS. Z. Exc. is den 24, onder de eerbewyzingen van zyn' rang verschuldigd, aan wal gestapt, en heeft zich, begeleid door de commissien die hem aan boord en op de werf verwelkomd hadden, naar het hotel op Ryswyk begeven, waar dezelve door Z. Exc. den gouverneur generaal ad-interim, de raden van Indie en de burgerlyke en militaire autoriteiten ontvangen werd. Op den 5 Maart is by eene publicatie van den heer gouverneur generaal ad-interim J. C. BAUD, het besluit van Z. M. van 5 September ll. kenbaar gemaakt, de benoeming houdende van den luitenant generaal DE EERENS tot luitenant gouverneur generaal over Nederlandsch Indie, onder bepaling dat dezelve later met het hoogste gezag worden bekleed, wanneer de waardigheid van gouverneur generaal op het tydstip door Z. M. bepaald, dan wel by overlyden of anderzins zal komen te vaceren.

De kwestie van het weigeren der Dardanellen-doorvaart schynt van ernstigeren aard te zyn dan men algemeen zich haar voorstelde. De Gouvernementen van Frankryk en Engeland hebben reeds aan hunne Gezanten te Konstantinopel eene krachtige Nota gezonden, en zelfs hebben deze, zegt men, bevel bekomen Turkye te verlaten indien niet de Sultan aan het verlangen der beide Mogendheden voldoet. Te gelyker tyd wordt zeer werkzaam onderhandeld met het Weener Kabinet om hetzelve te bewegen de bemoeyingen der beide andere Kabinetten te ondersteunen. De nieuwe Oostenrykscke Keizer schynt overigens te meer geneigd aan de Anglogallische diplomatie het oor te leenen, naar mate deze met meer wantrouwend oog de demonstratien van het Russische Kabinet begint aan te zien.—Prins Metternich echter denkt te dezen niet zoo als de Monarch.

De jongste Russische tydingen zyn overigens niet geschikt om Oostenryk gerust te stellen wegens de inbreuken van dien nabuurstaat. Men weet welke overgroote strydkrachten te Kalisch onder het voorwendsel eener groote wapenschouw over het Russische en Pruissische troepen, worden vereenigd. Alleen Rusland zend derwaarts 80,000 man, en Pruissen ongeveer 30,000; het Kabinet van Weenen weigert om in de groote wapenoefeningen deel te nemen.

Dit is niet alles. De Keiser van Rusland schynt aan het noordwesten van zyn Ryk zoodanige groote demonstratien te doen, niet anders dan om de blikken van het Oosten af te wenden, alwaar gewigtige gebeurtenissen zich schynen voor te bereiden. Te Odessa worden aanzienlyke korpsen gewapend, en in de Zuidelyke gouvernementschappen wordt op onderscheiden punten eene troepenmagt verzameld. Reeds heeft het Russische Kabinet het uitsluitend regt der vaart op de zwarte zee verkregen; thans doelt hetzelve ongetwyfeld op het vermeesteren van eenige Turksche vorstendommen, waartoe het zich gronden zal op de wanbetaling van den achterstand der schatting, welke de Porte weldra in de onmogelykheid zyn zal te voldoen.

De Kabinetten van Londen en Parys moeten ongetwyfeld alle die bewegingen der Russische politiek scherp bewaken. Op zich zelve is reeds de ontzegde doorvaart der Dardanellen eene zaak van gewigt, en het is te hopen dat de Admiraal Roussin en Lord Ponsonby instructien zullen bekomen van krachtiger aard dan die, welke hun tot dus verre zyn toegezonden geworden.

Aan het *Journal des Debats* is van Konstantinopel dd. 17 Juny het volgende geschreven: Het Fransche gouvernement had de oorlogsloep *la Mésange* ter beschikking van den Heer Teissier gesteld, om aan dien beroemden geleerde het langs de kusten der Zwarte Zee voortzetten zyner archeologische navorschingen te vergemakkelyken. De Admiraal Roussin dienvolgens aan de Porte eenen firman aangevraagd hebbende om die zeereis te magtigen, heeft van den Reis-Effendi het kortbondige antwoord bekomen dat het traktaat van Unkiar-Skelessee alle oorlogschepen, uitgenomen de Russische, de vaart op de Zwarte zee ontzegt.

Lord Ponsonby is niet gelukkiger geweest in zyne bemoeijingen tot het verkrygen eener magtiging ter afvaardiging van eenen Engelschen Zaakgelastigde aan het Hof van Trebisonde aan boord eener Britsche gouvernements-stoomboot over de Zwarte zee.

By Ukase van 13 April jl. heeft de Keizer van Rusland een reglement nopens de burgerlyke betrekkingen der Israëliten vastgesteld. By hetzelve worden de gewesten en plaatsen bepaald, alwaar Israëliten zich met ter woon mogen vestigen; zulks is hun by v. niet geoorloofd binnen dertig wersten van de westelyke grenzen. Wordt een Israëliet by erfenis eigenaar van vaste goederen, gelegen in eene streek waar hy zich niet mag vestigen, dan moet hy dezelve binnen een half jaar verkoopen. Elk Israëliet moet tot een bepaalden burgerlyken stand behooren; by gebreke van [illegible] wordt hy als landlooper gestraft. Zy, die zich op den landbouw toeleggen, worden gedurende 25 jaren van het hoofdgeld bevryd. Zoo een aantal hunner zich tot eene akkerbouwende gemeente vereenigen, dan worden zy voor 50 jaren van den krygsdienst en voor 10 jaren van de grondbelasting bevryd. Een Israëliet, die land aankoopt en bewerkt, dat daarop 50 zyner geloofsgenooten vestigen, krygt de regten van persoonlyk eereburger; bedraagt dat aantal 100, dan wordt hy erfelyk eere-burger; kooplieden, burgers en handwerkslieden onder de joden, genieten in de hun aangewezene woonplaatsen gelyke regten en voorregten als de Russische onderdanen van gelyken stand; fabrikanten, welke, ten behoeve van hunne fabryken, gebouwen aankoopen, worden voor 10 jaren van alle lasten bevryd, welke anders daarvoor betaald moeten worden. De kinderen der Israëliten kunnen in de plaatsen, waar hunne ouders mogen verblyven, in alle scholen, en daarna ook op alle hoogescholen des Ryks aangenomen worden, en, zoo zy uitstekende vorderingen gemaakt of akademische graden verworven hebben, in dienst van den Staat treden; dit laatste echter niet zonder opzettelyke vergunning des Keizers. Aan degenen, die tot de Staatsdienst zyn toegelaten, wordt vergund om zich in alle deelen des ryks op te houden.

Buitengewoon militaire spectakel te Brussel, ter bevordering der zedelyke beschaving.

Brussel, Juny 18.—In het *Journal de Liége* van 16 Juny leest men:

Een onzer schoonste publieke wandelplaatsen, de St. Leonardskade, was gisteren de schouwplaats eener ergerlyke vertooning; ik zoude zelfs kunnen zeggen van eene [illegible] geen voorbeeld oplevert. Omstreeks zes ure des avonds kwam een troep soldaten van vier of vyf honderd man met slaande trom tot op de kade aanrukken en schaarde zich in eene der aldaar aangelegde lanen in batalje op eenen steenworps afstands van de plaats genaamd l'Etoile.

Ik dacht, en velen met my, dat zy daar kwamen om te exerceren of te manoeuvreren, doch wy vonden ons alle op eene verontwaardiging wekkende wyze bedrogen.

Op het eerste kommando van den bevelvoerenden officier trokken de manschappen den rok uit; op het tweede kommando den pantalon; op het derde kommando haalden zy zich het hemd over het hoofd en bleven in dezen staat naakt in linie staan om het vierde kommando af te wachten, hetwelk hun zoude gelasten in de rivier te springen, en welke manoeuvers zy weldra onder het uitbulken van kreeten, zoodanig als eene bende wilden dezelve zoude doen hooren, ten uitvoer bragten; de voorbygangers en wandelaars van beider geslacht, door zulk een afzigtelyk toneel verschrikt en verontwaardigd, vlugteden naar alle zyden, zoodat de wandeldreven in een oogenblik verlaten waren.

Een vierde uurs daarna kwamen de militairen, op het sein van de trom, weder het water uitstappen; ieder man schaarde zich weder in linie en kleede zich ingelyks onder kommando-woorden wederom aan.

FRANKRYK.

Parys, Juny 16.—Een Fransch Journaal neemt uit het te Lucca verschynende dagblad *Voce Della Verità* het volgende over: Zekere Leonardo Gironella of althans een van Maria Christina's Agenten, die deze naamteekening voert, schreef den 1 Mei aan den Markies de Viluma, civile Gouverneur te Madrid en Christina's vertrouweling, eenen brief die in Katalonië onderschept en in het hoofdkwartier van Zyne Majesteit Karel V is aangebragt. Deze brief houdt in, dat Lodewyk Philips genoodzaakt is te verklaren dat hy niet intervenieren wil, ten einde door deze taal de Noordsche Hoven te blinddoeken en hen, zoo mogelyk, opzigtens zyne ontwerpen in slaap te wiegen; doch dat hy intusschen onderhands alles tot de interventie doet gereed maken, zullende de fransche krygsmagt binnen Spanje trekken op een oogenblik, dat men zulks het minst vermoedt; dat deze zaak veel maatregelen van omzigtigheid eischt, maar des te zekerder zal tot volvoering komen, vermits het gouvernement zich gedrongen voelt om aan den met den uitslag van het monster proces opgenomen volksgeest eene andere rigting te geven. Dit is, zegt de briefschryver het resultaat van myn gisteren met den vriend van Lodewyk Philips gehouden gesprek.

Parys, July 2.—De *Renovateur* spreekt van zonderlinge geruchten, die thans in de staatkundige wereld zouden in omloop zyn. Men leest in dat dagblad:

Men zegt, dat de constitutionele leerstellingen van het pamphlet van Roederer meer dan ooit ingang vinden op het paleis. Men zegt, dat Lodewyk Philips dringend wordt aangezocht om den titel van *Keizer* te aanvaarden, als eene meer gepaste en juiste uitdrukking van het stelsel, dat men schynt te willen volgen, en vooral meer passend voor den *Napoleons des Vredes.* Eindelyk nog zegt men, dat deze denkbeelden en ontwerpen reeds de goedkeuring van ten minste een gedeelte van het korps diplomatiek bekomen hebben.

Het is dan ook op deze plannen, minder nieuw dan zy eigenlyk schynen, dat de herhaalde bezoeken van den Heer Molé op de Tuilerien betrekking hebben.—De Heer Molé zoude, niet het Presidentschap van den Raad, maar het Sekretariaat van Staat, dat in 1814 met Napoleon geeindigd is, bekomen.

— Men weet, dat de Amerikanen eene menigte karikaturen betrekkelyk het traktaat der 25 millioen franken, hebben uitgegeven. De *Quotidienne* verhaalt, dat zy eene dier oorspronkelyke karikaturen ontvangen heeft en geeft daarvan de volgende beschryving.

" [illegible] *the Apology* (de Verontschuldiging) en [illegible]-Philips en den Generaal Jackson; laatstgenoemde houdt eenen zak, waarop men 25,000,000 leest, in de eene hand, en in de andere hand eenen stok, waarmede hy Lodewyk-Philips bedreigd, zeggende: "gy hebt wel gedaan te betalen, want anders zoude......." Hierop antwoordt Lodewyk Philips: "Geen woord meer, myn waarde Generaal, ik houde my met uwe verontschuldiging volkomen te vreden."

July 6.—Het hof der Pairs heeft, in deszelfs teregtzitting van den 1 dezer, den beschuldigde uit Lyon Reverchon, op grond, dat hy gedurende zyn verhoor voor de balie op den vorigen dag, den persoon des Konings gehoond en het hof beleedigd heeft, tot vyf jaren gevangenis, 5000 franken geldboete en verlies zyner burgerlyke regten veroordeeld. Natuurlyk is deze straf onafhankelyk van die, welke hy voor zyne deelneming aan den opstand te Lyon heeft verdiend. Deze beschuldigde, een gewezen deurwaarder, was zoo verre gegaan, dat hy voor de Pairs, als een bewys van de vaderlandsliefde zyns twaalfjarigen zoons, brieven van dien knaap had voorgelezen, waarin de volgende zinsneden voorkwamen: "Die dwingeland Philips en zyne knechten willen mynen vader dooden. Zy zullen hem vermoorden, om dat zy hem door pynigingen niet kunnen overwinnen; maar wees gerust, myne moeder! hy zal met eer sterven, zoo als hy geleefd heeft, en ik zal hem eenmaal weten te wreken. . . . . Vaarwel, dierbare vader! Moed en volharding, uw zoon zal die steeds bezitten. Ons behoort de toekomst [illegible] genoegen uit Lyon, Charnier genaamd, een zwart tafereel opgehangen van de gruwelen, waaraan de fransche soldaten by het dempen van den opstand in die stad, zich hadden schuldig gemaakt. Hy sprak van het doodschieten van ingezetenen der voorstad Vaise door de soldaten, zonder vorm van proces; van het baldadig vermoorden van weerlooze vrouwen en kinderen; van het mishandelen der lyken van gesneuvelde Lyonnezen enz. Uit een en ander wilde hy bewyzen, dat de meeste Lyonsche opstandelingen, en met name Reverchon, de wapenen slechts hadden opgevat, omdat zy zulke gruwelen niet langer konden aanzien. Zyne taal werd zoo hevig, dat de voorsitter Pasquier zich verpligt achtte, hem het stilzwygen op te leggen. De advokaat-generaal Chegaray beweerde vervolgens, dat deze getuige schandelyk gelogen had; het was waar, dat by het dempen van den opstand in de voorstad Vaise, 46 ingezetenen ongelukkig het leven hadden verloren, doch dezen waren allen ouder dan twintig jaren. Geen enkel kind was daar dus als slagtoffer van den opstand gevallen.—Overigens was, volgens den advokaat-generaal, de wyze, waarop men de zaak voorstelde, zeer ergerlyk.—Het bloed toch der onschuldigen slagtoffers van den opstand te Lyon moest op het hoofd nederkomen dergenen die dezen opstand hadden bewerkt. De Koning had het mogelyke gedaan, om het lyden van de bloedverwanten dier slagtoffers zoo veel mogelyk te verzachten. Het was overigens eene treurige opmerking, dat men zoo veel medelyden voor die ingezetenen betoonde, en geen enkelen traan veil had voor de 322 fransche soldaten, die te Lyon by de verdediging van wet en orde waren gesneuveld. Deze en dergelyke gezegden bragten de voor de balie aanwezige beschuldigden zeer in beweging, en de politie-soldaten hadden weder veel moeite, om hen in rust te houden. Een dier beschuldigden, Tourres genaamd, op wien de verdenking rust, dat hy, uit zyne woning, den kolonel van het 28ste regement heeft doodgeschoten, werd mede nog den 1 verhoord. Hy erkende gedurende den opstand de wapenen te hebben opgevat; doch niet dan om de gruwelen, die de soldaten pleegden, te keer te gaan. Hy beklaagde zich voorts, dat men, na dat de kolonel gevallen was, zyn huis had geplunderd. De teregtzitting eindigde met eene onstuimige betuiging van de meesten der beschuldigden, dat zy de aan Reverchon opgelegde straf willen deelen.

July, 12.—Zoo als wy gisteren melden, hebben verscheiden der April-beschuldigden zich te bedde gelegd, in dien staat dat men hen niet dan zonder eenige lyfdekking voor de vergadering zoude hebben kunnen brengen. Anderen hebben zich tot aan de deuren der zittingzaal als lyken door het stof en door de goten laten voortslepen. De municipale gardes hebben een oogen-

blik geweigerd zich met die taak te belasten en hun Kolonel, de Heer Feisthamel, is zelf ter audientie van hunne weigering komen verslag geven. De tuin van het Luxemburg beneden aan den trap der vergaderzaal was overdekt met hunne bewegingloozе ligchamen; de Heeren Becazes en Pasquier zyn het tafereel, hetwelk zy zouden opleveren, door een venstertje komen gade slaan om te zien of hetzelve niet te walgelyk zyn zoude om aan het Hof en het auditorium te worden aangeboden. Het Hof heeft zich aan dat gezigt onttrokken en bevolen de met zoo veel moeite derwaarts gesleepte lieden in hunne gevangenis terug te brengen.

— Langzamerhand bekomt men als ter sluik eenige berigten nopens de geheimzinnige zamenzwering tegen het leven des Konings. Het schynt dat de ontdekking van dezelve te danken is aan den tweeden Staats-Secretaris van den Minister Thiers. De aanslag was bepaaldelyk gerigt op den persoon des Konings. In eene der huizen der dreef van Neuilly, behoorende tot de Champs-Elysées, heeft men een zeker getal kleine moordtuigen gevonden, welke men in de nabyheid des Konings zoude werpen, op eenen dag dat hy met zyn gezin een wandelrid zoude maken. Men meent dat op den weg naar Eu, werwaarts de Koning zich eerdaags moest begeven, het komplot zoude worden ten uitvoer gebragt.

De voornaamste gearresteerden zyn Carlisten en van geringe afkomst.

July 11.—In den *Temps* leest men:

Wy hebben ontvangen van eene wel onderrigte zyde de volgende mededeeling, die ons voorkomt allezins belangryk te zyn:

Sedert twee dagen spreekt men veel van den Hertog van Bordeaux en van den zwakken gezondheidsstaat van dien Prins. Het gerucht van zynen dood is verspreid geworden. Sedert eenigen tyd had de gezondheidsstaat van den Hertog van Bordeaux aan zyne maagschap en opvoeders eenige ongerustheid gegeven. Ons komen deswege de volgende byzonderheden toe;

Van zyne geboorte af aan had de Hertog de Bordeaux alle de kenteekenen eener zeer zwakke gesteltenis doen blyken; de aangeboren bleekte zyder gelaatskleur had den beroemden Dupuytren eenige bezorgdheid ingeboezemd wegens de toevallen, welke de overgangsleeftyd zou kunnen aanbrengen. Vergeefschelyk heeft men die zwakte van gestel willen bestryden door paardryden en door wandelingen te voet in de Schotsche gebergten, en vervolgens omstreeks Praag en rondom de residentie van Karel X. Dat alles is nutteloos geweest; op onderscheidene plaatsen van het ligchaam van den Hertog van Bordeaux hebben zich gezwellen geopenbaard. Hy sleept zich zelven met moeite naar de plaats der ligchaamsoefeningen voort, en wordt traag, omdat in hem eene ziektekiem ligt; [illegible] dood te gelooven, veilig aan zynen politieken dood denken; dat is te zeggen, aan zyne onmagt om immer in eene restauratie eene ernstige rol te spelen.

— Het *Journal des Débats* bevat heden een tot de legitimisten gerigt breedvoerig stuk ter bestryding en wederlegging van een in de *Gazette de France* opgenomen artikel, hetwelk zegt dat zelfs in geval van overlyden, Lodewyk Philips niet de opvolger kan zyn van Hendrik V, en dat hy van deze opvolging, voor zich en zyn geslacht, den 9den Augustus 1830 heeft afstand gedaan.

July 12.—De geschillen, welke de dood des Hertogs van Bordeaux of de uitsterving van zyn geslacht met hem zoude doen opryzen, worden by voortduring met hevigheid door de Dagbladen van verschillende kleur behandeld. Het meeste geloof verdienende Dagblad der Legitimisten, de *Quotidienne*, verklaart in deszelfs Nommer van heden morgen, dat zoo de afschaffing der Salische Wet in Spanje moet worden gehandhaafd, zoo Don Carlos de Koningin Isabella niet van den troon zoo kunnen verdryven, deze Vorst alleen de natuurlyke erfgenaam zal worden der kroon van Frankryk, by ontstentenis des Hertogs van Bordeaux, daar het traktaat van Utrecht niet meer ten gunste van het geslacht van Orleans zou kunnen aangevoerd worden, en de kleinzonen van Lodewyk XIV, door het regt van representatie, den voorrang hebben boven die van Lodewyk XIII.

July 13.—Byzondere brieven uit Parys, 10 July, luiden als volgt:

"Het gerucht van het overlyden van den hertog van *Bordeaux* is niet bevestigd. Het blykt zelfs niet, dat hy ongesteld is geweest.—Als even ongegrond schynt het gerucht, nopens de ondekte zamenzwering tegen het leven van Koning *Philips*, te kunnen worden aangemerkt."

July 21.—Byzondere brieven uit Parys van den 21sten, behelzen het navolgende:

"De bewindslieden alhier verheugen zich zeer, dat het Oostenrykse kabinet Frankryk en Engeland omtrent tegen de staatkunde van Rusland jegens Turkye; ten hove vleit men zich zelfs met de hoop dat het genoemde kabinet zich ook verder van de russische alliantie zal losmaken, en ten laatste zal deelen in de inzigten van Frankryk omtrent Spanje; dit is echter niet zeer waarschynlyk, het zal reeds veel zyn, indien men zoo ver komt, dat Oostenryk onzydig blyft in het vraagstuk van het Spaansche schiereiland."

July 26.—De geheele bevolking van Parys stroomt tegenwoordig naar het *Cirque Olympique*, om eene nieuwe wondervertooning te aanschouwen, namelyk eenen Olifant, *Kiouni* genaamd, die op het gespannen koord verbazingwekkende dansen uitvoert.

SPANJE.

Parys, July 14.—Nog altyd mist men de byzonderheden omtrent de wyze hoe de opheffing van het beleg voor Bilbao is te weeg gebragt. Het blykt intusschen niet dat het garnizoen en de dappere Urbanos immer verlangt hebben te kapituleren, gelyk het gerucht had gezegd. Men spreekt van onderscheiden gedurende den 28 en 29sten Juny tegen de stad gerigte aanvallen, en voegt er by, dat verscheiden Carlistische chefs het leven verloren door te trachten daar binnen te dringen. De wond van Eraso komt voort van eenen val van zyn paard, ten gevolge waarvan hy zoude zyn overleden.—Men begrypt dat het Carlistische leger, ten gevolge hiervan geenen anderen hoofdaanvoerder hebbende dan Don Carlos, tot den aftogt heeft moeten besluiten, toen het de komst van La Hera te Portugalette met eene talryke versterking vernam; het werd voornamelyk tyd het geschut in veiligheid te brengen, waarin men moet zyn geslaagd.

Het was op den 26sten Juny dat die Generaal aan het hoofd van een en twintig bataljons oude soldaten te Portugalette aankwam. Den 27sten des achtermiddags hield deze Veldheer revue over dertig bataljons, zamengesteld uit al de troepen die te Portugalette aanwezig waren, en uitmakende een totaal van ruim twintig duizend man, waarvan twee divisien stonden onder de bevelen van Espartero en Latre.

—De belegeraars hadden hun geschut reeds gedeeltelyk gedemonteerd en men dacht dat het beleg stellig op den laatsten July zoude worden opgebroken.

De dappere tegenweer der bewoners van Bilbao verdient den meesten lof, maar onbegrypelyk is de werkeloosheid der Generaals, die, hoewel over eene geduchte krygsmagt kunnende beschikken, niet reeds vroeger eene poging hadden aangewend, om de belegerde plaats te ontzetten. De insurgenten waren ontmoedigd door den dood van Zumala-Carreguy en de krachtdadige verdediging hunner tegenstanders; niets was gemakkelyker dan eene vereeniging tusschen de troepen van Portugalette en het leger aan de Ebro, die niets liever wenschten dan tot ontzet op te trekken; de belegeraars konden met eenen slag tusschen twee vuren verpletterd zyn geworden. De Generaals der Koningin hebben gehandeld, maar te laat; zy hadden het vergieten van veel bloed kunnen voorkomen, en hunne militaire ongeschiktheid of hun kwade wil had voor Bilbao en de Constitutionnele zaak zelfs noodlottig kunnen worden.

—Verscheiden brieven der Spaansche grenzen melden dat het Carlistische leger tot eene volslagene disorganisatie is vervallen. Indien de Generaal La Hera van de gelegenheid weet gebruik te maken, zal Don Carlos zich welhaast zonder leger en verpligt zien het Spaansche grondgebied te verlaten. [illegible] van de grenzen eenigzins wantrouwen, daar zy meestal overdreven zyn. Heeft de Carlistische armee in Zumala-Carreguy een legerhoofd verloren die de ziel der factie was, heeft daarentegen ook het leger der Koningin nog geenen Generaal gevonden, die in staat zy de moeyelykheden van eenen oorlog in de gebergten te overwinnen. De Generaal Hera heeft slechts voorloopig het opperbevel op zich genomen, in afwachting der door de Koningin te beslissen benoeming. Men vraagt zich nog altyd waarom Valdes dus zynen post heeft verlaten vóór het Gouvernement hem eenen opvolger hebben kunnen geven. De Madridsche brieven van 29 Juny zeggen zelfs nog niet werwaarts hy zich begeven heeft; men wist zelfs nog niet dat de Generaal La Hera zich aan het hoofd van het leger had geplaatst, en de Koningin had tot vervanging van Valdes den Generaal Saarsfield benoemd.

Het is niet voor de eerstemaal dat de Generaal Saarsfield tegen de troepen van Don Carlos wordt gebruikt, en zyn vroeger gedrag moet doen vreezen dat niet onder zyne aanvoering het leger der Koningin zal zegevieren. De Koningin stelde hem reeds aan de spits van haar leger zoodra de opstand der provincien een ernstig aanzien begon te verkrygen. Saarsfield, die zich aan het hoofd van het observatie-leger bevond, hetwelk tegen de Portugesche grenzen was geplaatst om Don Miguel en Don Carlos te beletten in Spanje door te dringen, trok oogenblikkelyk naar de Noorder-provincien op, alwaar hy in eene volstrekte werkeloosheid bleef.—Hy was het die aan de provincien de voorregten ontnam, welke zy tot dusverre hadden genoten, en deze onstaatkundige maatregel was het die de voordeelen der Carlistische factie voorbereidde. Eindelyk had zyn gansch gedrag een derwyze dubbelhartige aanzigt, dat men verpligt was eenen anderen in zyne plaats te stellen en hem naar Madrid op te roepen om zich te verantwoorden.

Zoo is de Generaal Saarsfield, wien de Koningin andermaal met het opperbevel over haar leger bekleedt, uit hoofde *zyner beproefde getrouwheid, verknochtheid, krachtige handhaving der krygstucht en militaire bekwaamheden*, zoo als het benoemings-dekreet zich over hem uitdrukt. Wy erkennen gaarne de moeyelykheden welke voor hem in zyne voorgemelde positie bestonden, om met een leger, georganiseerd als datgene was, aan welks spits hy van Portugalette naar de Noorder-frontieren werd gezonden, met last om de Carlisten te beletten in de gebergten guerillas op te rigten. Doch het moet weinig staatkundig schynen aan het hoofd van 's Gouvernements troepen op nieuw eenen Generaal te plaatsen, wien de bewoners der provincien kennen als de bewerker der afschaffing hunner privilegien. Eene zoodanige keuze schynt aan te duiden dat de Koningin-Regentes den ganschen kring der Spaansche Generaals heeft doorgeloopen en zich genoodzaakt ziet dengenen te hernemen in wien zy het eerst haar vertrouwen had gesteld.

— Bilbao, die stad, op welke de algemeene oplettendheid zoo zeer is gevestigd, is de hoofdplaats van Biscaye; zy ligt te midden van bekoorlyke en wel beteelde landsdouwen, en is op eenigen afstand door aanmerkelyke hoogten omgeven. Het vlakke land rondom Bilbao wordt bespoelt door de rivier Ybaizabal, die tot aan de stad zelve, dat is over 3 mylen van zee, voor koopvaardyschepen bevaarbaar is. De handel dezer plaats bestaat in wollen fabrykaten, van welke jaarlyks voor meer dan vyf millioen piasters wordt uitgevoerd, in kastanjes, oly, yzer, aardewerk en andere door Spanje opgeleverd wordende artikelen. De voornaamste invoeren bestaan in hennep van de Oostzee, in teer, walvischtraan, lywaden en koloniale waren. Het getal der deze haven aandoende koopvaarders bedraagt, gemiddeld berekend, 5 à 600 jaarlyks; velen derzelven komen van de Oostzee. Op ongeveer anderhalf uur van de stad ligt, naby de zee, Portugalette, met eene vestingsterkte, alwaar de vaartuigen van te sterken tonnelast zich somtyds in ligtere schepen ontladen.

Vittoria, de hoofdstad van Alava, is niet zoo groot als Bilbao.

— De *Phare de Bayonne* meldt het volgende:

Op bevel van Don Carlos, zyn de geneesheeren die by het uitsnyden van den kogel, welken Zumala-Carreguy in de kuit had gekregen, zyn tegenwoordig geweest, in hechtenis genomen. Het blykt nu dat, om op hem de operatie te verrigten, men hem eene te sterke dosis opium heeft toegediend.

July 17.—Men leest het navolgende berigt uit Bajonne van den 13den, in een der liberale bladen:

"Den 8sten dezer is er by Mondragon heftig gevochten tusschen de Carlisten, onder *Moreno*, ten getale van 14000, en de Christino's onder *Cordova*, sterk 18000 man. Men heeft alhier nog geene andere byzonderheden vernomen, dan slechts het verlies der Carlisten, en deze verzekeren, dat de Christino's 4090 man, en zy zelven niet minder dan 1000 man hebben verloren. Zekere berigten, omtrent den uitslag, heeft men nog niet ontvangen.—De monarchalen melden, dat de generaal *Saarsfield* de Koningin is afgevallen, en dat het tractaat van uitwisseling is verbroken. Zy verzekeren, dat *Iriarte* de Carlisten, van de 50, welke hy by Tafalla zoude hebben gevangen genomen, heeft laten doodschieten, en dat de Carlisten daarop terstond 36 gevangene officieren uit het depot, welke by het lot daartoe waren aangewezen, hebben doen nedervellen."

July 25.—De tydingen uit het noorden van Spanje beginnen gunstiger te worden voor de Christino's. Na Bilbao gered en Puente-de-la-Reyna (hetwelk laatstelyk nog niet ontzet was) in veiligheid gebragt te hebben, zullen [illegible] eene poging aanwenden, om de Carlisten in het gebergte te houden.—Vóór de komst der vreemde hulp-benden verwacht men echter niets beslissends.—Het gerucht wil, dat de laatste telegraphische depeche ook inhoudt, dat de generaal Moreno door manschappen van het tot de Christino's overgegane bataillon van Castillie vermoord is, maar dat ons bewind, alvorens dit te verkondigen, de bevestiging dezer tyding afwacht.

De legitimisten bladen verhalen op hunne wyze het gevecht van den 16den, naby de Arga. Zy begrooten het verlies der Christino's op 700 dooden en minstens 1000 gekwetsten Het verlies der Carlisten zoude volgens hen 350 man aan dooden en gekwetsten zyn.

Twee kompagnien Chistino's, veinzende tot de Carlisten te willen overloopen, kwamen laatstgemelden ben te gemoet en reikten hun de hand toe, doch het was slechts van de zyde der Christino's een valstrik, die toen met den loop van het geweer tegen hunne borst, onverhoeds eene losbranding op hen volvoerden. Dit verraad heeft evenwel op staanden voet zyne straf gevonden; die beide kompagnien zyn onmiddelyk omsingeld en tot op den laatsten man onder de bajonetten der Carlisten afgemaakt geworden.

Van de grenzen zyn brieven ontvangen die het opbreken van het beleg voor Puenta-la-Reyna bevestigen, en de neerlag in het gevecht van den 16den aan de Carlisten toewyzen. Hunne wanordelyke vlugt zoude, namelyk, door den afval der Navarresen, onder aanvoering van Eraso, veroorzaakt, en die Generaal, sterk verdacht van met de Generaals der Koningin briefwisseling te houden, op bevel van den Pretendent gefusileerd zyn geworden.

Deze Courant wordt gedrukt en uitgegeven ter Drukkery van A. L. S. MULLER & J. F. NEUMAN *wz., in de Willemstad, Breede Straat, Huis No. 76. De prys derzelve is f12. 's jaars, te betalen om de drie maanden. De prys der Advertentien is 25 Centen per regel, doch voor eene Advertentie van slechts een regel, betaalt men 50 Centen.*